

Środa, 22 lutego

nr 22/2023 (254) | DARMOWA GAZETA MIEJSKA

ISSN 2720-0701 | NAKŁAD: 60 000

600 LAT ŁODZI
EX NAVICULA NAVIS

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

WIELKI POMNIK ŁODZIAN

600 KOSTEK NA PLACU WOLNOŚCI NA 600-LECIE MIASTA **strona 3**

AKTUALNOŚCI

KRAKOWSKA DO REMONTU. SZYKują SIĘ ZMIANY W RUCHU

strona 4

SENIORADKA

SPRAWDŹ, JAKIE ZNIŻKI CI PRZYSŁUGUJĄ

strona 6

FAJNE MIASTO

HI PIOTRKOWSKA W GRZE KOMPUSEROWEJ

strona 11

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

AUTOPROMOCJA

TWOJA REKLAMA W ŁÓDŹ.PL

ZADZWOŃ: 722 006 791

600 LAT ŁODZI

WIELKI POMNIK ŁODZIAN

INFO

Licytacja 600 tabliczek rozpocznie się 1 marca. Wszystkie szczegóły będą dostępne na stronie lodz.pl/600

Na pl. Wolności powstanie niezwykle pomnik, stworzony przez samych Łodzian. Miasto oddaje mieszkańcom miejsce na 600 imiennych kostek na 600-lecie Łodzi. Kiedy i jak będzie można kupić tabliczkę z własnym imieniem i nazwiskiem?

Tabliczki będzie można kupić podczas licytacji, którą poprowadzi Łódzka Organizacja Turystyczna. – Licytacja, do której Państwa

zapraszamy, będzie prowadzona przez Łódzką Organizację Turystyczną, co zapewni jej transparentność. Startujemy od kwoty 600 zł, tyle wynosi koszt produkcji tabliczki. Przychód ze sprzedaży tabliczek zostanie przeznaczony na honorarium dla gwiazdy, która wystąpi podczas głównych obchodów 600-lecia Łodzi – mówi Tomasz Koralewski, prezes Łódzkiej Organizacji Turystycznej.

Jak się zmieni pl. Wolności?

Miejsce Wielkiego Pomnika na 600-lecie nie jest przypadkowe. Pl. Wolności po modernizacji będzie kontynuacją ul. Piotrkowskiej. Po remoncie będzie więcej miejsca dla pieszych, ruch będzie się odbywał tylko od strony ul. Nowomiejskiej, natomiast od ul. Piotrkowskiej przestrzeń będzie zielonym placem idealnym do

wypoczynku oraz organizacji plenerowych wydarzeń artystycznych.

Na pl. Wolności zamiast betonu pojawi się zieleni. Zostaną zasadzone 64 drzewa, liczące 8 m wysokości (klony i grusze), oraz tysiące krzewów, bylin, ozdobnych traw i roślin cebulowych. W południowej części placu blisko 1200 mkw. zajmie murawa z wytrzymałych gatunków traw, odpor-

nych na deptanie. Wraz z drzewami stworzy minipark, w którym będzie można odetchnąć wśród zieleni. Od strony północnej oraz przy ul. Pomorskiej powstaną ozdobne rabaty kwiatowe, a przy wlocie tej ulicy także dwa kameralne skwery, na których mają funkcjonować ogródki gastronomiczne. Nasadzenia nie zmienią charakteru pl. Wolności jako przestrzeni publicznej.

Miejsce dla imprez plenerowych i jarmarków ma być forum u podnóża pomnika Kościuszki. Instalowanie budek handlowych, przy cokole pomnika oraz elewacjach kamienic wokół placu, ułatwią zamontowanie przyłącza prądu. Finał odnowy pl. Wolności planowany jest na jesień 2023 r. (październik), a wartość inwestycji to ponad 35 mln zł.

ML

ARTYKUŁ SPONSOROWANY

DARMOWE PRECLE NA PIETRYNIE U PANA PRECLA

Chrupiące i świeże, wyjęte prosto z pieca, z ogromnym wyborem różnych smaków, polew i posypek... Właśnie takie są precele, które będą na Ciebie czekać w nowo otwartym lokalu na ulicy Piotrkowskiej 115-119 w Łodzi. Już 24 lutego będziesz mieć okazję, by spróbować ich całkowicie za darmo!

Street food, czyli wysoka jakość

Działalność Pana Precla wpisuje się w ideę street foodu – ulicznego jedzenia, najczęściej sprzedawanego na wynos i w niewielkich lokalach, charakteryzującego się wysoką jakością. – Nasze ciasto na precele powstaje na bieżąco. Precele są obwarzane, a następnie wypiekane na miejscu w piecu. Dzięki temu są świeże, chrupiące, ciepłe... i obłędnie pachną. Nie ma w nich też miejsca dla sztucznych ulepszaczy, spulchniaczy czy konserwantów – podkreśla Paulina Pióro, pracownik Pana Precla.

Pełny wybór

Wysoka jakość to jedno, zaś drugie to ogromna różnorodność oferty. – W menu mamy bardzo bogaty wybór smaków, nadzieni i posypek – tak, by każdy mógł odnaleźć coś dopasowanego do swoich oczekiwań i kulinarnego gustu – przekonuje Paulina Pióro. Na klientów czekają precele z nadzieniami na słodko i na słono, mięsne i wege, z makiem, sezamem, solą, słonecznikiem, miksem nasion albo po prostu bez posypki.

Dwa precele za darmo!

Pan Precel przygotował wyjątkową ofertę na otwarcie.

KAŻDY, KTO 24 LUTEGO ODWIEDZI LOKAL PRZY UL. PIOTRKOWSKIEJ 115-119, OTRZYMA PRECLA GRATIS, A DODATKOWO, JEŚLI POLUBI PROFIL PANA PRECLA NA FACEBOOKU I INSTAGRAMIE, DOSTANIE JESZCZE JEDNEGO – ZUPEŁNIE ZA DARMO!

Warto dodać, że punkt Pana Precla przy ulicy Piotrkowskiej 115-119 w Łodzi będzie otwarty codziennie, również w niedzielę.

PAN PRECEL

ZMIANY W RUCHU

REMONT KRAKOWSKIEJ
OD MARCA

Wykonawca przebudowy ul. Krakowskiej planuje wprowadzić zmiany w organizacji ruchu z 4 na 5 marca. Objazdem pojedziemy do centrum, przejazd zachowany zostanie w kierunku Teofilowa.

Długo wyczekiwana inwestycja na ul. Krakowskiej obejmie swoim zasięgiem odcinek pomiędzy ul. Siewną a ul. Barską za skrzyżowaniem z ul. Biegunową. Powstaną nowa droga, chodniki, infrastruktura dla rowerzystów, oświetlenie i infrastruktura dla pasażerów komunikacji miejskiej.

Ponadto u zbiegu z ul. Siewną powstanie rondo o większej kubaturze.

Zmiany od 5 marca

Od niedzieli, 5 marca, ul. Krakowska, pomiędzy ul. Barską a ul. Złotno, stanie się jednokierunkowa w stronę Teofilowa. Do centrum pojedziemy objazdem, przez Złotno, który wytyczony zostanie od skrzyżowania ul. Rąbieńskiej z ul. Złotno, ulicami: Złotno, Fizylierów, Spadochroniarzy, Biegunową, Krańcówą

i Michałowicza do Krakowskiej. Nie będzie możliwości przejazdu z ul. Złotno w ul. Siewną oraz na wprost ul. Biegunową w stronę Mani. Wjazd w ul. Biegunową możliwy będzie z ul. Krakowskiej, jadąc od Zdrowia. Tym samym do centrum można będzie przejechać objazdem przez ul. Złotno i dalej ul. Krakowską do ul. Konstytucyjnej lub ul. Krakowską wrócić do ul. Biegunowej, aby pojechać w stronę al. Unii Lubelskiej.

TAnd

INFO

Przebieg zmienionych tras komunikacji miejskiej znajdziesz na www.lodz.pl lub po zeskanowaniu kodu QR.

DZIEJE SIĘ W
ŚRODĘ

Niewidoczne naukowczynie

O godz. 17:00 w Bibliotece Słowka (ul. Boya-Zeleńskiego 15) rozpocznie się spotkanie z Zuzą Sobańską, która przedstawi sylwetki kobiet pominiętych lub zapomnianych przez historię. Kobiet, których pracy, intelektowi i wysiłkowi zawdzięczamy wiele przełomów naukowych, a których osiągnięcia nierzadko były przypisywane mężczyznom. Wstęp wolny.

DZIEJE SIĘ W
CZWARTEK

Filmowe Poświętne

O godz. 17:00 Biblioteka Wolność (pl. Wolności 4) zaprasza na spotkanie z Maciejem Kronenbergiem „Filmowe Poświętne we wspomnieniach mieszkańców”. Poświętne to jedna z najbardziej „filmowych” gmin polskich, w której powstawały zdjęcia do wielu filmów i seriali, m.in. do „Czterech pancernych i psa”, „Jak rozpałałem drugą wojnę światową”, „Doktor Ewy”, „Hubala”, „Katynia” i „1920 Bitwa Warszawska”. Książkę można nieodpłatnie pobrać w formie pliku PDF ze strony wydawcy. Wstęp na spotkanie jest wolny.

Zeskanuj kod QR i pobierz publikację:

WYBIERZ LOGO BIBLIOTEKI

Weź udział w internetowej zabawie, pomóż wybrać logo nowo powstającej Biblioteki Secesja przy ul. Zachodniej 76.

Głosy w plebiscycie na najlepsze logo można oddawać na facebookowym profilu Łodzi do czwartku, 23 lutego, do godz. 13:00.

Przed wszystkim Łódź

W zabytkowych wnętrzach kamienicy przy ul. Zachodniej 76 powstaje Secesja, czyli bardzo wyjątkowa biblioteka. Będzie gromadziła bogaty księgo-

zbiór profilowany pod kątem publikacji dotyczących architektury i historii Łodzi oraz światowych trendów w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzeni miejskiej.

Perła secesji

Nazwa biblioteki nie jest przypadkowa, budynek przy Zachodniej 76 to perła secesji. Elewację oraz wnętrza wybudowanej w pierwszych latach XX w. kamienicy zdobią przepiękne motywy roślinne, pośród których dominuje kaduceusz – symbol handlu.

Tynk na elewacji zmienia fakturę z gładkiej na żłobkowaną, a kolor z jasnego na ciemniejszy. Klatkę schodową oraz wnętrza zdobią liczne sztukaterie. Secesyjna kamienica przy ul. Zachodniej 76 powstała w latach 1903–1905 i od początku służyła za budynek mieszkalny. Po remoncie zmieni się w miejsce dostępne dla wszystkich łodzian.

Finał inwestycji zaplanowany został na lato 2023 r., a wartość modernizacji to 7 mln zł.

ML

LOTERIA PODATKOWA

DO WYGRANIA

150 TYS. ZŁ

W kwietniu ruszy kolejna, już czwarta, edycja łódzkiej loterii podatkowej. Aby wziąć w niej udział, wystarczy rozliczyć PIT za 2022 rok, wskazując Łódź jako miejsce zamieszkania. Łączna pula nagród to prawie 150 tys. zł.

W finałowym losowaniu,

które odbędzie się maju, można będzie wygrać 100 tys. zł. Przewidziano także nagrodę miesięczną w wysokości 10 tys. zł, a co tydzień – 1 tys. zł. Nowi podatnicy mogą liczyć na wygraną o wartości 10 tys. zł. W tegorocznej edycji, z okazji 600-lecia

miasta, przewidziano dodatkowy bonus – 10 tys. zł, w jego losowaniu wezmą udział wszystkie losy zarejestrowane w loterii. Zgłoszenia będą przyjmowane od początku kwietnia do 5 maja. Swoją część udziału będzie można zgłosić poprzez rejestrację

na stronie internetowej loterii podatkowej i wypełnienie formularza online lub poprzez wypełnienie formularza w formie papierowej i wrzucenie go do urny wystawionej w jednej z wybranych placówek Urzędu Miasta Łodzi. Laureaci loterii nie muszą

się obawiać formalności dotyczących ewentualnej wygranej. Wybrany przez miasto operator pokryje koszty podatku od wygranych oraz zadba o wszystkie formalności.

red

FOT. FREEPIK

OFF-PÓŁNOCNA 2023

ZAWSZE WARTO

Muzyczny obraz Polski lat 80. i 90. w spektaklu „Kazik, ja tylko żartowałem” Teatru Nowego Proxima, Elżbieta Nagel jako Édith Piaf i Marcin Januszkiewicz w roli... Marlene Dietrich w „Édith i Marlene” w reżyserii Marii Seweryn, „Moja Nina” Moniki Mariotti i spotkanie po latach Konrada Imieli z twórczością Toma Waitsa – OFF-Północna to tradycyjnie już różnorodność muzycznych teatralnych form. Taka też będzie siódma edycja festiwalu, który odbędzie się w dniach 15–23 kwietnia w Teatrze Muzycznym (ul. Północna 47/51). Bilety są już w sprzedaży!

Tegorocznym hasłem przewodnim festiwalu OFF-Północna stał się wiersz Jonasza Kofty „Zawsze warto”.

15 kwietnia festiwal otworzy kameralny koncert „WAITS 2022” Konrada Imieli. To swego rodzaju powrót artysty do początków kariery scenicznej, gdy po raz pierwszy zaśpiewał on piosenki Toma Waitsa podczas Przeglądu Piosenki Aktorskiej w recitalu „Rybi Puzon”. Na scenie zobaczymy również kontrabasistę Adama Skrzypka.

Poruszające historie

Tego samego dnia o godz. 19:00 na scenie głównej widzowie będą mogli zobaczyć musical „Kiedyś na wyspie” w reżyserii Agnieszki Płoszajskiej. Jest to polska wersja nagradzanego na świecie broadwayowskiego spektaklu „Once on this Island”. Oryginalna muzyka, rytm, niesłychana melodyjność i wzru-

ła” Patrycji Ziniewicz złożą się poruszające i po mistrzowsku wykonane utwory z repertuaru Ewy Demarczyk – Czarnego Anioła polskiej sceny muzycznej. Natomiast muzodram Moniki Mariotti – „Moja Nina” w reżyserii Adama Sajnuka – to osobisty hołd dla Niny Simone. Sugestywna gra Moniki Mariotti sprawia, że widzowie znajdują się gdzieś (prawdopodobnie w Nowym Jorku), gdzie występuje Nina. Tańczy, flirtuje z zespołem i nawiązuje bliski kontakt z publicznością.

Skrajne emocje

W festiwalowy wtorek, 18 kwietnia, na scenie OFF-Północna gości Teatr Muzyczny Capitol ze spektaklem „Mury krzyczą albo uliczna śpiewka”. Rafał Derkacz i Albert Pyśk opowiedzą historię inspirowaną tekstami z ulicznych murów, uzewnętrzniającymi skrajne uczucia piszących je ludzi. Spektakl jest obrazem obecnych czasów oraz obsesji, które nieustannie gnębią ludzkość.

W środę, 19 kwietnia, André Ochodlo – jeden z najbardziej uznanych współczesnych interpretatorów pieśni jidysz – wraz z The Odem's Quintet zaprosi na koncert „Ghetto”, na który złożą się przede wszystkim pieśni z cyklu Yiddishland do poezji Kadii Molodowsky, Abrahama Sutzkevera, Itzika Mangera, Mordechaja Gebirtiga czy Yitzkhaka Katzenelsona.

O Édith Piaf..

Następnego dnia uczestnicy festiwalu będą mieli szansę prześledzić historię wieloletniej przyjaźni dwóch niezwykłych kobiet i wybitnych artystek dzięki przedstawieniu „Édith i Mar-

lene” w reżyserii Marii Seweryn. W roli Édith Piaf zobaczymy Elżbietę Nagel, a w postać Marlene Dietrich wcieli się Marcin Januszkiewicz.

W piątek, 21 kwietnia, organizatorzy zapraszają na spotkanie z twórczością Kory, wokół której skupiony jest spektakl Teatru Współczesnego w Warszawie. „A planety szaleją... Młodzi w hołdzie Korze” w reżyserii Anny Sroki-Hryń to dobrze znane utwory w nowych aranżacjach, przy akompaniamencie nietypowych instrumentów: harfy, kontrabas i pianina, w wykonaniu młodych artystów – absolwentów Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza.

...i koledze Kazika

W przedostatnim dniu festiwalu, 22 kwietnia, w programie znalazł się recital Szymona Jachimka „Z dala od tonacji”. Uczestnicy będą mogli przenieść się w świat piosenki kabaretowej w szlachetnej formie, czyli bez przebieżanek i parodii znanych z radia hitów, ale z dobrym tekstem i muzyką, a przede wszystkim z szacunkiem dla inteligencji widza. Tego samego dnia na festiwalową scenę OFF-Północna powraca Teatr Nowy Proxima, który tym razem zaprezentuje spektakl „Kazik, ja tylko żartowałem” według scenariusza Ziemia Szczerka i w reżyserii Piotra Siekluckiego. Widzowie przeniosą się do Polski lat 80. i 90. Za oprawę muzyczną posłużą m.in. piosenki Kazika Staszewskiego i legendarnej grupy KULT. Siódmą edycję festiwalu zakończy tradycyjnie już gala wręczenia Jonaszka zwycięzcy Konkursu Piosenki Aktorskiej im. Jonasza Kofty. Konkursowe emocje w tym roku będą większe, bo dzięki zaangażowaniu łódzkich przedsiębiorców, tworzących fundację LodzArte, zwiększono pulę nagród pieniężnych.

Red

INFO

Bilety oraz karnety są już dostępne w kasie teatru oraz online.

szająca historia sprawiły, że musical zyskał miano „leczącego rany”. Kolejny dzień festiwalu to znów dwa tytuły. Na koncert „List do Czarnego Anio-

FOTO: MAT. PRAS

GDZIE SENIOR MOŻE SKORZYSTAĆ ZE ZNIŻEK?

Wiesz jakie zniżki przysługują Ci z okazji wieku? Na podstawie legitymacji emeryta możesz skorzystać z licznych ulg i zniżek, a nawet nie ponosić niektórych opłat. Choć nie wszystkie promocje przydatne są na co dzień, to z pewnością w skali roku pozwolą zaoszczędzić trochę pieniędzy. Sprawdź, jakie ulgi przysługują seniorom.

Migawka dla seniora

Emeryci i renciści, korzystający z łódzkiej komunikacji miejskiej, mają prawo do zakupu biletów za przejazd ze zniżką -50%, a seniorzy 70+ mogą korzystać z przejazdów za darmo. Z kolei z Kartą Łódzianina można kupić miesięczne bilety dla seniora. Jest to świetne rozwiązanie dla osób, które dużo poruszają się tramwajami lub autobusami. Taka migawka na wszystkie linie kosztuje

tylko 38 zł! Co więcej, obowiązuje ona także w pociągach Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej i Polregio - w granicach administracyjnych Łodzi.

Kultura i rozrywka

Osoby 60+ chętnie uczestniczą w życiu kulturalnym naszego miasta. Nic w tym zresztą dziwnego - po zakończeniu aktywności zawodowej dysponują one większą ilością wolnego czasu, który mogą wykorzystać na wyjście do kina, muzeum czy teatru. Warto wiedzieć, że wiele łódzkich instytucji kultury oferuje zniżki, a nawet bezpłatne wejścia, np. w określone dni czy godziny. W piątek nie zapłacisz za zwiedzanie pałacu Herbsta, a w środę - Muzeum Włókiennictwa i Muzeum Miasta Łodzi. Do korzystania z atrakcyjnego systemu ulg upraw-

nia także Karta Łódzianina. Bilet wstępu z rabatem kupisz m.in. do: Palmiarni, Ogrodu Botanicznego, kin - Charlie czy Kinematografu, muzeów - Kinematografii, Miasta Łodzi, Tradycji Niepodległościowych czy Włókiennictwa, teatrów - Powszechnego, Kamila Maćkowiaka czy Muzycznego, a także do klubu Wytwórnia i Planetarium. Dzięki Karcie Łódzianina zapłacisz również mniej w niektórych restauracjach, pizzeriach, cukierniach, sklepach czy salonach urody.

Wszelkie informacje na temat Karty Łódzianina (w tym wykaz miejsc ze zniżką) są dostępne pod adresem: <https://kartalodzianina.pl/>

Tańszy bilet kolejowy

Emeryci podróżujący po Polsce pociągami dwa

razy w roku mogą skorzystać z ustawowej ulgi 37% za przejazd pociągami osobowymi, ekspresowymi i pośpiesznymi - w drugiej klasie. Aby potwierdzić uprawnienie do zniżki, wystarczy okazać konduktorowi dokument ze zdjęciem, potwierdzający tożsamość i wiek, np. dowód osobisty. Przed każdą podróżą warto sprawdzać na stronach PKP informacje o innych ulgach i zniżkach okresowych. Koleje regionalne mogą stosować nieco odmienne zasady, zatem wybierając taki pociąg, warto przed zakupem biletu sprawdzić, czy nie należy się jakiś inny rabat.

Opłaty za wydanie paszportu

Osoby starsze są uprawnione do 50% ulgi w opłacie za wydanie paszportu.

Dotyczy to emerytów, rencistów, osób niepełnosprawnych oraz ich współmałżonków, będących na ich utrzymaniu. Z kolei seniorzy, którzy ukończyli 70 lat, są całkowicie zwolnieni z tej opłaty.

Bezpłatne leki

Osoby, które ukończyły 75 lat, mają prawo do darmowych leków wymienionych w wykazie ogłaszanym przez Ministerstwo Zdrowia. Recepty na darmowe leki z tzw. listy „S” mogą wypisywać lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, do których pacjenci są zapisani. Darmowej recepty nie może wypisać lekarz z nocnej i świątecznej pomocy medycznej oraz innej przychodni POZ niż ta, w której pacjent leczący się stale.

Alup

FABRYKA AKTYWNOŚCI

NIE LICZĘ GODZIN I LAT

W środę, 22 lutego, w godz. 9:00-13:00 seniorzy mogą spędzić aktywny dzień w Fabryce Aktywności przy ul. Tuwima 10.

Spotkanie „Nie liczę godzin i lat” otworzy Rzecznik ds. Seniorów Celina Maciejewska.

W programie:

godz. 9:15-10:15 Wykład dr Moniki Mularskiej Kucharek: „Inaczej

nie znaczy gorzej, inny nie znaczy gorszy! O tolerancji i szacunku w relacjach interpersonalnych”.

godz. 10:15-11:00

Debata ekspercka „Nie liczę godzin i lat” z udziałem: Aleksandry Laudañskiej - twórczyni i redaktorki naczelnej wolniodrometriki.pl, Joanny Kopeć - autorki bloga „Na emeryturze będę niegrzeczna”, Igora Marczyka - współtwórcy aplikacji SeniorApp.

godz. 11:20-12:00

Wykład „Wykluczenie cyfrowe - nie wchodzi w to”, który poprowadzi Piotr Sobieski - edukator cyfrowy osób 50+.

godz. 12:00-13:00

Pokaz filmu „Połączeni” i spotkanie z Aleksandrą Maciejczyk, reżyserką filmu.

Wstęp na spotkanie jest wolny. Wydarzenie będzie tłumaczone na polski język migowy. OHO

FOTO: ENVAIO ELEMENTS

BYŁA SILNA KONKURENCJA...

ODC. 8

Szlaki i miasta wokół Łodzi

Co prawda, w XIX w. Łódź z nawiązką odrobiła kilkusetletnie zaległości rozwojowe, ale dlaczego tkwiła tak długo w uśpieniu jako mała rolnicza osada, licząca średnio przez kilka wieków zaledwie 400-600 mieszkańców?

Różne były powody, dla których Łódź węgutowała jako jedno z najmniejszych miast na ziemiach Polski środkowej. W znacznym stopniu wpłynęło na to duże zagęszczenie ośrodków miejskich w tej części kraju. W najbliższej okolicy Łodzi istniały już bowiem liczne skupiska miejskie, m.in. Łęczyca, Brzeziny, Pabianice, Zgierz, Stryków, Tuszyn, Lutomiersk, czy Kazimierz n. Nerem, a na szlakach handlowych panowała spora konkurencja.

Trakt łęczycko-krakowski

Do najważniejszych i najstarszych dróg w okolicach Łodzi należały w wiekach średnich trakt łęczycko-krakowski (znany także jako toruńsko-krakowski) i trakt rusko-zachodniopomorski. Łęczyca, jako stolica jednej prowincji, już od XII-XIII w. miała stałe połączenie z najważniejszymi ośrodkami w państwie Piastów. Na podstawie rozmieszczenia grodów kasztelańskich i komór celnych można przyjąć, iż wiodła z niej droga w kierunku zachodnim przez Spycimierz do Poznania i Gniezna; na północ przez Kłodawę i Włocławek do Gdańska; na południe przez Tuszyn, Wolbórz, Sulejów, Żarnów i Małogoszcz do Krakowa. W XIII w. do Krakowa można było jeździć również przez Tuszyn, Piotrków i Radomsko, a Łęczyca uzyskała ponadto połączenie z Małopolską przez Brzeziny i Inowłódz. Najstarszy wariant szlaku łęczycko-krakowskiego omijał Łódź, biegł z Łęczycy przez Parzę-

czew, Kazimierz n. Nerem, Lutomiersk, Pabianice, Rzgów i Tuszyn do Wolborza. Powstał również nowy, krótszy wariant drogi, która kierowała się na Zgierz i Łódź, a w Rzgowie łączyła z poprzednim. Powstałe w 1423 r. miasto Łódź miało zatem korzystne położenie, ale wokół funkcjonowały już starsze i bardziej rozwinięte ośrodki miejskie.

Miasta w okolicach Łodzi

Przodowała oczywiście najstarsza Łęczyca, która funkcje miejskie pełniła już od przełomu XI-XII w., a prawa municypalne otrzymała w poł. XIII w. Podobne etapy rozwoju przechodził także Wolbórz, który oddziaływał na Łódź jako ośrodek zarządu dóbr biskupstwa włocławskiego. W drugiej połowie XIII w. powstały w sąsiedztwie Łodzi cztery miasta: w 1274 r. - Lutomiersk, przed 1288 r. - Kazimierz n. Nerem i Zgierz, a pod koniec XIII stulecia - Brzeziny. W regionie łódzkim nasilenie procesów urbanizacyjnych przypadło jednak nie na lata panowania Kazimierza Wielkiego, „który zostawił Polskę murowaną”, lecz na rządy Władysława Jagiełły. Za pierwszego z tych władców lokowano jedynie Piątek (przed 1339 r.) i Pabianice (ok. 1354 r.), a za drugiego - m.in. Stryków (1394 r.), Tuszyn (1416 r.), Parzęczew (1420 r.), Łask (1422 r.), Skoszewy (1426 r.) oraz Głowno (1427 r.) i Dmosin (1430 r.), znajdujące się jednak wtedy pod władzą książąt mazowieckich. Będków natomiast otrzymał przywilej lokacyjny w 1453 r., Bratoszewice - przed 1458 r., a Rzgów - w 1467 r.

Cztery wieki zapomnienia

Zgierz i Tuszyn były miastami królewskimi i ko-

rzystały ze wszystkich uprawnień dawnej Rzeczypospolitej. Pabianice i Rzgów związane były natomiast z ogromnym latyfundiem kapituły krakowskiej i miały silne zaplecze gospodarcze. Brzeziny, jako siedziba powiatu, dzięki znacznej opiece właścicieli w XVI w. wyrosły na najpoważniejszy na ziemiach

centralnej Polski ośrodek sukieniczy. Także Lutomiersk wiele zawdzięczał swym właścicielom, którzy dbali o miasto, chcąc osiągnąć odpowiednie dochody. Jednocześnie obok wspomnianych ośrodków węgutowały w naszym regionie dwa maleńkie miasteczka pozbawione takiego im-

pulsu - Kazimierz nad Nerem, stanowiący własność opactwa trzemeszeńskiego, i właśnie Łódź, należąca do biskupów włocławskich. Znajdowały się dość daleko, na peryferiach ośrodków gospodarczych swych właścicieli. W ten sposób przez niemal 400 lat miasto Łódź po-

zostawało małą rolniczą osadą wśród borów. Zwykle mówi się, że w tym czasie nie się tu nie działo, choć to był przecież okres życia wielu pokoleń łodzian, o których napiszemy w kolejnych odcinkach naszego cyklu.

agr

ŁĘCZYCA

BRZEZINY

ZGIERZ

LUTOMIERSK

PABIANICE

DEPRESJA

FOT. FREEPIK

GDY SMUTEK JEST CHOROBA?

Depresja to poważna choroba, której objawami są utrzymujące się zaburzenia nastroju. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że zmagają się z nią 5% całej populacji, a do 2030 r. stanie się ona najczęściej diagnozowaną jednostką chorobową na świecie. Jak rozpoznać depresję i w jaki sposób z nią walczyć? Co robić, gdy choroba zostanie zdiagnozowana u bliskiej Ci osoby?

Depresja jest jedną z najpoważniejszych chorób na świecie i jedną z głównych przyczyn samobójstw. Dotyka ludzi bez względu na wiek, płeć czy status materialny. W celu upowszechnienia wiedzy na jej temat w 2001 r. Minister Zdrowia ustanowił Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją, który obchodzimy 23 lutego. Lepsze zrozumienie tego, czym jest depresja, pomoże

zmniejszyć stygmatyzację związaną z chorobą i zachęca do szukania pomocy. To ważne, bo mimo iż depresja jest bardzo powszechnym schorzeniem, cierpiące z jej powodu osoby często wstydzą się prosić o pomoc. Z kolei ci, którzy depresji nigdy nie doświadczyli, często odbierają objawy choroby jako fanaberie. Nagłaśnianie problemu pozwala pozbyć się mylnych przekonań i pokazuje, że depresję można (i warto!) leczyć.

Objawy depresji

Nie każde pogorszenie nastroju oznacza depresję. Przejściowe przygnębienie związane z problemami dnia codziennego zdarza się każdemu. Sytuacja staje się poważna, gdy smutek i pesymistyczne spojrzenie na świat oraz siebie samego utrzymują się dłużej niż 2 tygodnie i zaczynają mieć coraz większy wpływ na normalne funkcjonowanie chorego, np. pracę czy relacje z bliskimi. Brak chęci do wstawania z łóżka, utrata zainteresowania dotychczasowym hobby, zmniejszenie popędu seksualnego czy problemy ze snem to znak, że należy jak najszybciej wybrać się do lekarza. Nieleczona depresja może doprowadzić do pojawienia się myśli samobójczych, dlatego tak ważna jest wczesna diagnoza i rozpoczęcie terapii.

Leczenie depresji

Z depresją należy udać się do psychiatry – co

ważne, nie trzeba mieć w tym celu skierowania od lekarza pierwszego kontaktu. W zależności od nasilenia i długości trwającego właśnie epizodu depresyjnego specjalista zaproponuje odpowiednie leczenie. Pomocne mogą okazać się leki – te nowej generacji są bezpieczne i wywołują mniej skutków ubocznych niż substancje stosowane w leczeniu depresji przed laty. Istotnym elementem procesu leczenia jest także psychoterapia, która nierzadko zmniejsza częstotliwość nawrotów depresji i nasilenie jej objawów. Połączenie obu tych metod jest zwykle najskuteczniejsze i pozwala znacznie poprawić komfort życia osoby chorej, a nawet doprowadzić do całkowitego wyleczenia.

Jak wspierać chorych na depresję?

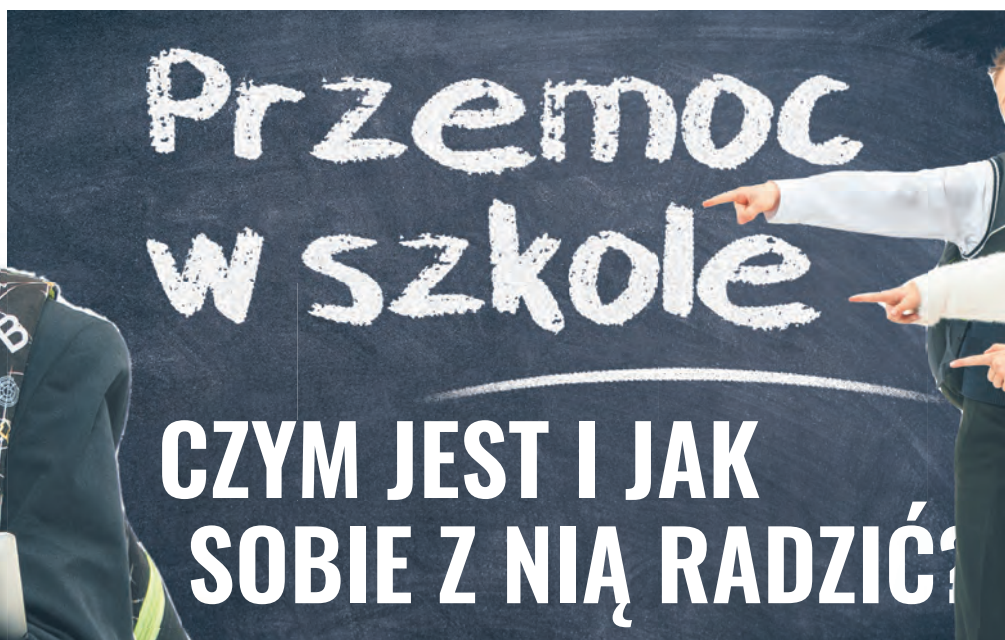
Przede wszystkim nie mówić: „weź się w garść” czy „inni mają gorzej”. Takie słowa nie tylko brzmią lekceważąco, ale mogą wręcz pogorszyć stan osoby zmagającej się z depresją. Choremu należy okazać wsparcie. Sformułowania takie jak „rozumiem Cię”, „masz prawo odczuwać smutek” czy „wszystko z Tobą w porządku” przyniosą znacznie lepszy efekt. Pamiętaj: osoba z depresją nie zawsze jest świadoma swojej choroby, dlatego jeśli zauważysz u kogoś bliskiego jej symptomy, porozmawiaj z nim i pomóż szukać pomocy.

Alup

GDZIE SZUKAĆ POMOCY?

Mieszkańcy Łodzi mogą dzwonić pod dwa numery telefonów, pod którymi czekają na nich psychologowie. Numer 19 288 jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 20:00–8:00, a w weekendy całodobowo. Numer 42 630 11 02 działa w dni robocze w godz. 8:00–20:00. Jeśli jesteś w kryzysie psychicznym, nie wahaj się – zadzwoń. Depresję można wyleczyć!

Przemoc w szkole CZYM JEST I JAK SOBIE Z NIĄ RADZIĆ?

W teorii szkoła jest miejscem, gdzie dzieci powinny czuć się bezpiecznie. Niestety, często okazuje się, że właśnie tam mają one z stycznością z przemocą. Jak rozpoznać, czy nasze dziecko jej doświadcza i jak się wtedy zachować?

Dzieci różnią się temperamentem, poglądami i upodobaniami, a to czasem prowadzi do sprzeczek i konfliktów. Jest to całkiem normalne, a nawet pożyteczne – dzięki temu dzieci uczą się radzić sobie z różnicą zdań. Problem zaczyna się, kiedy kłótnia prowadzi do zachowań agresywnych, czyli gdy jedna osoba celowo chce wyrządzić krzywdę drugiej i ma to charakter incydentu. O ile rozwiązywanie konfliktów warto pozostawić dzieciom, w przypadku agresji

nie. Zjawiska te są tak powszechne, że często ich nie zauważamy. Druga grupa to agresja fizyczna (bicie, kopanie, popychanie, ciągnięcie za włosy, plucie, szczypanie), która jest najłatwiejsza do zauważenia, nawet jeśli dzieci próbują ukryć jej skutki. Coraz częściej spotykamy się też z agresją cyfrową, czyli całą gamą zachowań (wysyłanie obraźliwych wiadomości, hejt, umieszczanie zawstydzających zdjęć), które odbywają się za pośrednictwem urządzeń cyfrowych. Czwartym rodzajem jest agresja społeczna. Jej przejawem jest wykluczenie z grupy, ośmieszanie w towarzystwie, poniżanie. Każda z tych form agresji może mieć dla dziecka poważne konsekwencje obecnie i w przyszłości, m.in. poprzez wpływ na poczucie własnej wartości czy kontakty społeczne.

Czy moje dziecko jest ofiarą?

Ofiarami nękania zazwyczaj (ale nie zawsze!) stają się osoby, które w jakiś sposób wyróżniają się z grupy. Może to być odmienny wygląd, trudności w nauce, nieśmiałość, niższa sprawność fizyczna czy trudna sytuacja materialna. Niestety, dzieci nie zawsze chcą się przyznać, że doświadczyły przemocy. Czasem się wstydzą i mają poczucie winy, boją się

zemsty ze strony sprawcy albo nie wierzą, że coś może się zmienić. Dlatego bardzo ważne jest, żebyśmy szczerze rozmawiali z naszym dzieckiem i byli uważni na zmiany w jego zachowaniu. Powinno nas niepokoić jeśli dziecko, które dotychczas lubiło szkołę, zaczyna jej unikać, chodzić na wagary, uciekać z pierwszej lub ostatniej lekcji, otrzymywać gorsze niż wcześniej stopnie. Naszą czujność powinny wzbudzić też nagle zmiany nastroju, płaczliwość, bóle brzucha, unikanie rówieśników, siniaki, zadrapania, ale też znikanie różnych przedmiotów czy pieniędzy.

Jak reagować?

Przede wszystkim okazać dziecku wsparcie. Porozmawiaj z nim i dowiedz się, czego potrzebuje. Zapewnij, że może Ci zaufać i powiedzieć o wszystkim. Niedopuszczalne jest natomiast przerzucanie odpowiedzialności na dziecko („sam jesteś sobie winien”) albo namawianie do rewanżu („następnym razem uderz go pierwszy”). Nie oczekuj, że problem sam się rozwiąże i zwróć się o pomoc do wychowawcy. Ważne jest, aby informacja ta miała formę pisemną, która będzie stanowić dowód interwencji.

W wiadomości powinien znaleźć się możliwie szczegółowy opis sytuacji. Wychowawca ma obowiązek zareagować na każdy zgłoszony incydent. W przypadku braku lub niewystarczającej reakcji możemy zwrócić się do dyrektora szkoły (również w formie pisemnej). Jeśli nie podejmie on odpowiednich działań, poprośmy o uzasadnienie takiej postawy. Będzie ono pomocne, jeśli zdecydujemy się wnieść skargę do kuratorium oświaty. W najpoważniejszych przypadkach, np. gdy mimo wcześniejszych interwencji nękanie się powtarza, możemy zgłosić sprawę na policję.

Rola świadka

Ważne jest też, żeby rozmawiać z dziećmi o przemocy, nawet jeśli problem bezpośrednio ich nie dotyczy. Nauczmy je, jak reagować, kiedy są świadkami przemocy. Mogą w tej sytuacji głośno powiedzieć, że takie zachowania nie są w porządku, że nie będą kolegować się ze sprawcą, jeżeli nie przestanie, albo pójść po kogoś dorosłego. I nie, to nie jest skarżenie. Dzięki temu dzieci uczą się empatii, odpowiedzialności i radzenia sobie w sytuacji zagrożenia.

i przemocy konieczna jest interwencja dorosłych.

Rodzaje agresji

Zachowania agresywne możemy podzielić na cztery grupy. Pierwsza z nich to agresja słowna, czyli obrażanie, plotkowanie, zawstydzanie czy przezywa-

Uruchamiamy kolejną edycję konkursu na wkłady własne

Rusza nabór wniosków w konkursie dla organizacji pozarządowych na wkłady własne – środki niezbędne, by starać się o większe fundusze, zarówno polskie, jak i z grantów międzynarodowych!

Jak to działa?

Jednym ze źródeł finansowania działalności organizacji pozarządowych są granty i dotacje. Fundusze pochodzą z najrozmaitszych źródeł – od wszelkiego rodzaju ministerstw zaczynając, przez fundusze unijne, aż po międzynarodowe programy grantowe. By jednak starać się o przyznanie funduszy, trzeba zadeklarować coś od siebie. To tak jak z kupowaniem mieszkania – by otrzymać kredyt, odpowiednią kwotę trzeba zebrać samemu.

Kto może wziąć udział w konkursie?

W tym przypadku wkłady własne przeznaczone są dla organizacji pozarządowych. Nie wszystkie z nich, mimo najlepszych chęci i jeszcze lepszych pomysłów na działania, są w stanie spełnić wymogi grantodawców. Poziom wymaganego wkładu od

organizacji może sięgać aż 50% wartości projektu, kwoty mogą opiewać na kilkadziesiąt tysięcy złotych. By zatem wspomóc te inicjatywy, które będą miały pozytywny wpływ na Łódź, Urząd Miasta ogłasza konkurs. Łącznie na wsparcie organizacji przewidziano aż 200 tys. zł, przy czym maksymalna wysokość pojedynczego dofinansowania to 25 tys. zł.

200 tys. zł – to dużo czy mało?

Kwota przeznaczona na wkłady może nie robić wrażenia – maksymalną wysokość dofinansowania może otrzymać jedynie osiem organizacji. To jednak nie ta kwota powinna robić wrażenie. Jak już wspomnieliśmy, wkład własny to jedynie procent – mniejszy, większy – możliwej do otrzymania dotacji. W 2022 r. dzięki miejskim wkładom własnym łódzkim organizacjom udało się zdobyć i wydać na inicjatywy w naszym mieście ponad pół miliona złotych ze środków zewnętrznych!

Jakie projekty mogą liczyć na wsparcie?

Przed wszystkim takie, które efektywnie odpowiadają na potrzeby i oczekiwania mieszkańców i mieszkanki Łodzi. To będzie podlegało ocenie merytorycznej w ramach konkursu. Mogą to być projekty, które już uzyskały grant spoza budżetu Miasta Łodzi, jak i te, które dopiero czekają na wiadomość, że są najlepsze i otrzymały finansowanie. Tematyka działań, o ile oczywiście jest zgodna z prawem, nie ma znaczenia! W 2022 r. środki finansowe zostały przekazane m.in. na organizację zajęć i zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży, koncerty, pokazy filmowe, grupy wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, szkolenia i warsztaty dla osób poszukujących pracy.

Jak otrzymać wkład własny?

Za konkurs odpowiada Oddział ds. Organizacji Pozarządowych działający w ramach Biura Aktywności Miejskiej. Jeżeli chcesz dowiedzieć się więcej,

zajrzyj do Fabryki Aktywności na ul. Tuwima 10 lub zadzwoń (42) 638 46 99. Wszystkie informacje znajdziesz również na stronie internetowej: <https://bip.uml.lodz.pl/ostatnio-dodane/>.

REKLAMA

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że w dniach **od 22 lutego 2023 r. do 15 marca 2023 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 wywieszony będzie wykaz nieruchomości położonych w Łodzi przy:

- ul. Kilińskiego 154, część działki nr 34/1 w obrębie W-25 – o powierzchni 29,70 m²,
- ul. Nowy Świat 40 i 40a, udział ½ do działki nr 269 w obrębie W-21 – o powierzchni 135,00 m²,
- ul. Wałowej bez numeru i św. Brata Alberta Chmielowskiego bez numeru, działki nr 111/4, 180/22 w obrębie W-21 – o łącznej powierzchni 552,00 m²,

przeznaczonych do wydzierżawienia na okres do 3 lat, w drodze bezprzetargowej,

- ul. Antoniewskiej 22, część działki nr 101/6 w obrębie W-15 – o powierzchni 10,58 m²,
- ul. Beskidzkiej 206, 210 i 212, części działek nr 30/5, 34/12, 36/7 w obrębie W-3 – o łącznej powierzchni 1,80 m²,
- ul. Kosodrzewiny 11 i Rokicińskiej bez numeru oraz przy szlaku kolejowym Łódź-Koluszki, części działek nr 10, 11, 1/19, 1/28 w obrębie W-34 – o łącznej powierzchni 498,00 m²,
- ul. Lawinowej bez numeru i Skalnei 56a, części działek nr 85/8, 85/9 w obrębie W-16 oraz część działki nr 225/1 w obrębie W-11 – o łącznej powierzchni 30,50 m²,
- ul. Bażanciej bez numeru, część działki nr 23/2 w obrębie B-14 – o powierzchni 2,80 m²,
- ul. Roosevelta 14, część działki nr 392/2 w obrębie S-6 – o powierzchni 0,52 m²,
- ul. Zawiszy Czarnego 28, 30 i 32 oraz Franciszkańskiej 61/63 i Franciszkańskiej bez numeru, części działek nr 56/68, 56/32, 56/33, 56/15, 56/36 w obrębie B-48 – o łącznej powierzchni 191,60 m²,

przeznaczonych do udostępnienia na okres do 3 lat, w drodze bezprzetargowej.

PRZENIKANIE SIĘ DWÓCH ŚWIATÓW

HI PIOTRKOWSKA W GRZE

Łódzki kompleks Hi Piotrkowska trafił do gry komputerowej Counter-Strike: Global Offensive. Znalazł się tam dzięki współpracy Grupy Erbud, która go wybudowała, z agencją Gameset. To część długofalowych działań realizowanych przez polską firmę budowlaną w e-sporcie i gamingu.

Wieża Hi Piotrkowska jest obecnie najwyższym biurowcem w Łodzi. Wielofunkcyjny kompleks typu mixed-use to również druga realizacja Grupy Erbud, która została przeniesiona do popularnej gry Counter-Strike: Global Offensive. Pierwszą z nich była Hala Koszyki w Warszawie, która trafiła do wirtualnego świata w 2022 r. Działania te są częścią planu przeniesienia do popularnej gry flagowych projektów zrealizowanych przez Erbud. – W 2021 r. podjęliśmy decyzję o strategicznym wejściu w obszar gamingu i e-sportu, by odświeżyć naszą markę i zaważyć o młodego pracownika. Od tamtej pory konsekwentnie realizujemy ten plan. Nasze aktualne działania, w tym m.in. przedłużenie umowy sponsoringowej z akademicką ligą University Esports EDU czy przeniesienie kompleksu Hi Piotrkowska do gry CS:GO, to tylko jedne z kilku planowanych przez nas aktywności w tym obszarze – mówi Dariusz Grzeszczak, prezes Grupy Erbud. Mapa kompleksu Hi Piotrkowska w CS:GO została

stworzona z 57 unikalnych tekstur i odwzorowuje prawdziwy obiekt. Na podstawie zdjęć, filmów i rzutów budynku stworzono kombinację najbardziej charakterystycznych przestrzeni, takich jak część biurowa, tarasy, planowana restauracja czy siłownia. Pierwsze trzy lokacje wyróżniają się tym, że roztacza się stamtąd niesamowity widok na całe miasto. Siłownia jest natomiast punktem centralnym obiektu. Mapa jest dostępna dla wszystkich graczy, można ją pobrać za darmo z Warsztatu Steam oraz ze strony internetowej Grupy Erbud z zakładki „Esport”.

Pierwszy był Aryz

Tak wierne przeniesienie łódzkiej lokacji do gry komputerowej, zwłaszcza o tak dużej popularności, jak środowisko Counter Strike, jest przypadkiem jak dotąd rzadkim. Dość powiedzieć, że o podobnym głośno było dotąd tylko raz – 10 lat temu, kiedy do świata gry „Devil May Cry” japońskiego studia Capcom trafił łódzki mural z kamienicy przy ul. Pomorskiej 67. To dzieło hiszpańskiego artysty, Aryza, który malowidło, zwane popularnie „Dziewczyna w kąpielu” (oryginalny tytuł to „Love letter”), wykonał w 2011 r. w trakcie Urban Forms Festiwalu.

Gry i wycieczki ze smartfonem

Słowa „Łódź” i „gry” od kilku lat zgrabnie łączą

się w aplikacji „Tropiciel”. To wymyślona i powstała w Łodzi platforma geolokacyjna, która zadebiutowała 5 lat temu podczas 595. rocznicy nadania miastu praw miejskich jako atrakcja obchodów urodzin Łodzi. Udostępnia posiadaczom smartfonów ciekawą listę tras turystycznych oraz gier miejskich osadzonych w łódzkich realiach. Z „Tropicielem” można zwiędzać m.in. Stary Cmentarz i park Ocalałych, szlak łódzkich murali albo też – wybierając jedną z proponowanych gier – można zostać tropicielem niezwykłych historii: zobaczyć miasto oczami Ślepego Maksa, wcielić się w rolę tajnego agenta lub pomagać w rozwikłaniu spraw kryminalnych. To ciekawe doświadczenie i na wskroś nowoczesny sposób poznawania miasta. Aplikację „Tropiciel” można pobrać na smartfona za darmo.

Bywa też na odwrót

Choć Łódź nieczęsto gości w grach, postacie z gier goszczą w Łodzi, a najlepszym (i zarazem najokazalszym) tego przykładem jest mural przedstawiający najpopularniejszego na świecie wiedźmina. Malowidło przedstawiające Geralta z Rivii powstało w 2021 r. na trzech szczytowych ścianach wieżowca łódzkiego „Manhattanu” przy ul. Piotrkowskiej 182. Ma niemal 80 m wysokości i jest największym mura-

lem w Polsce. Autorem jego projektu jest Jakub Rebelka, malarz i wielokrotnie nagradzany twórca komiksów, który swoim dziełem złożył hołd najpopularniejszej postaci popkultury wywodzącej się z Łodzi, a powstałej w umyśle łódzkiego pisarza, Andrzeja Sapkowskiego. Postać wiedźmina oczarowała najpierw czytelników literatury fantasy, potem – dzięki serii gier „The Witcher” studia CD Project RED – graczy na całym świecie. Globalny sukces Geralta przypieczętował serial „The Witcher” na platformie streamingowej Netflix, osnuty na kanwie wątków z wiedźmińskiego uniwersum gier i powieści – w miesiąc od premiery pierwszego odcinka obejrzało go 76 mln widzów.

INFO

Counter-Strike: Global Offensive to wieloosobowa strzelanka pierwszoosobowa (FPS – „first person shooter”), dostępna na platformie Steam. W grze, toczącej się w wirtualnej przestrzeni, do walki stają dwie drużyny: terroryści i antyterroryści. Zadaniem każdej z nich jest eliminacja przeciwników lub wykonanie określonego zadania.

FOT. MAT. PRAS. FUNDACJA URBAN FORMS.

Mural Aryza na ścianie kamienicy i w kadrze z gry „Devil May Cry”

SUDOKU ŁATWE

				9			2
	5			2			4
6		9	7		1		3
		3	8			7	6
5	1			7	2		
2			4		3	6	1
4				1			5
3			9				

SUDOKU ŚREDNIE

		2	8				1
		3	7				4
	7			3	6		
	9			8			3
		1				8	
	3			4			2
			9	6			1
1					8	4	
2					5	6	

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że w dniach **od 21 lutego 2023 r. do dnia 14 marca 2023 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 wywieszane będą wykazy nieruchomości położonych w Łodzi przy:

- **ul. Suwalskiej bez numeru** (działka nr 177/17 i część działki 177/19 w obrębie G-4) o łącznej powierzchni 390 m²,
- **ul. Obszernej 49** (działka nr 718/2w obrębie G - 27) o powierzchni 206 m²,
- **ul. Wioślarskiej bez numeru** (część działki nr 408/41 w obrębie P-27) o powierzchni 180 m²,
- **ul. Juliana Ejsmonda bez numeru** (część działki nr 250/2 w obrębie G-17) o powierzchni 300 m²,

przeznaczonych do wydzierżawienia na okres do 3 lat, w drodze bezprzetargowej,

- **ul. Wici bez numeru** (część działki nr 1/141w obrębie B-41) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Inowrocławskiej 2** (część działki nr 101/4 w obrębie B-44) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Sukienniczej bez numeru** (część działki nr 299/9 w obrębie B-49) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Franciszkańskiej bez numeru** (część działki nr 495/333 w obrębie B-49) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Piotunowej 3** (część działki nr 168/6 w obrębie B-7) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Wycieczkowej bez numeru** (część działki nr 34/5 w obrębie B-19) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Wiernej Rzeki 2** (część działki nr 33/48 w obrębie B-41) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza bez numeru** (część działki nr 153/5 w obrębie W-25) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Milionowej bez numeru** (część działki nr 1/66 w obrębie W-28) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Klaudiusza Łazowskiego bez numeru** (część działki nr 349/77 i część działki nr 349/79 w obrębie G-26) o łącznej powierzchni 40 m²,
- **ul. Kongresowej bez numeru** (część działki nr 415/2 w obrębie G-26) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Rzgowskiej bez numeru** (część działki nr 746/27 w obrębie G-27) o powierzchni 40 m²,
- **ul. Patriotycznej bez numeru** (część działki nr 1/35 w obrębie G-51) o powierzchni 40 m²,

przeznaczonych do wydzierżawienia na okres 10 lat, w drodze przetargu nieograniczonego,

- **ul. Legionów 48 i 50** (część działki nr 107/1 i część działki nr 106/2 w obrębie P-9) o łącznej powierzchni 64,60 m²,
- **w Parku im. Juliusza Słowackiego** (część działki nr 140/1 w obrębie G-2) o powierzchni 0,48 m²,

przeznaczonych do udostępnienia pod lokalizację infrastruktury przesyłowej na okres do 3 lat.

NAJCIEKAWSZY ZESPÓŁ W LIDZE

Zespół Grot Budowlani Łódź to w tym sezonie typowy średniak. Pierwsza czwórka w ekstraklasowej tabeli wydaje się poza zasięgiem siatkarek z Łodzi. Z kolei pozycja w środku zestawienia nie da dobrego rozstawiania w play-offach. A zatem prawdopodobnie nie zobaczymy łodzianek w tym roku w walce o medale (choć w sporcie niczego przecież nie można być pewnym). Niemniej jednak zaryzykujemy tezę, że Budowlani to jedna z najciekawszych drużyn obecnej Tauron Ligi.

Mecze Niebiesko-Biało-Czerwonych dostarczają mnóstwo emocji, a grę łodzianek ogląda się z prawdziwą przyjemnością. Nie tylko dlatego, że reprezentują one miasto włókniarzy. Budowlani to zespół, któremu warto się przyglądać. Jest to obecnie jeden z najciekawszych polskich zespołów, co było wyraźnie widać w ostatnim meczu, w którym zmierzył się z aktualnym mistrzem Polski, czyli Chemikiem Police. Wynik w żaden sposób nie oddawał tego, co mogliśmy oglądać na boisku, bo łodzianki do walki z faworytkami stanęły jak równy

z równym. Naprawdę niewiele zabrakło, żebyśmy mogli mówić o sensacji, a przecież Chemik to drużyna naszpikowana gwiazdami. Sęk w tym, że to nie nazwiska grają w siatkówkę, ale zespoły. Łódzkie zawodniczki są świadome swoich braków, ale też i atutów, które wykorzystują bardzo skutecznie. A takich meczów, jak ten z Chemikiem, było przecież znacznie więcej. Problemy z Budowlanymi miał choćby Developres, a także ŁKS, który nie miał łatwej przeprawy z lokalnym rywalem.

Statystyki

Fakt, że Budowlani potrafią grać w siatkówkę, pokazują statystyki i rankingi. Zawodniczki z Łodzi regularnie pojawiają się choćby w „drużynach kolejki” – w ostatniej jedyną z pozycji zajęła Monika Fedusio. Wcześniej wysoko oceniana była Melis Durul. Te dwie zawodniczki pojawiają się także w zestawieniach najlepszych siatkarek.

W rankingu najlepiej atakujących w lidze na trzeciej pozycji jest właśnie Durul, a na siódmym miejscu – Fedusio. Turczynka to jak na razie również czwarta najlepiej punktująca zawodniczka w lidze, a Polka jest tutaj także na miejscu siódmym. Na takie wyniki pracuje jednak cała drużyna. Nie sposób nie docenić rozgrywających, czyli Eweliny Polak i Martyny Łazowskiej. To duet, który potrafi dobrze pokierować grą zespołu.

Szatnia

Jest jeszcze jeden powód, dla którego mecze Budowlanych dobrze się ogląda – to atmosfera na boisku. Widać, że w szatni siatkarki się lubią i to daje im dużą przyjemność z gry. W takich warunkach nawet strata punktów nie blokuje radości z siatkówki, a co za tym idzie, zawodniczki Budowlanych nie są spychane do defensywy. – Mamy fajną ekipę.

Dobrze się rozumiemy na boisku i poza nim. Jesteśmy fajne dziewczyny – przekonywała nie tak dawno Dominika Sobolewska-Tarasowa.

Teraz puchary

Taka pewność siebie i radość z gry z pewnością się przydadzą na europejskich parkietach. Już w środę (22 lutego) Budowlani powalczą o historyczny awans do półfinału pucharu CEV. Zmierzą się na wyjeździe z CS Volei Alba-Bla. Mistrzyni Rumunii z pewnością nie są łatwymi i przeciwniczkami, ale jeszcze niedawno nikt przecież nie wróżył, że łodzianki będą miały okazję zmierzyć się z drużyną, która odpadła z Ligi Mistrzów. Zatem możemy być pewni, że będziemy oglądać dobre widowisko. A od dobrej gry do wyników jest bardzo prosta droga.

JB

WYWIAD Z JANUSZEM NIEDŹWIEDZIEM

ZAWSZE WALCZYMY DO OSTATNIEJ MINUTY

Po zwycięstwie ze Śląskiem Wrocław trener Widzewa Łódź, Janusz Niedźwiedź, nie krył zadowolenia. Gra do ostatniego gwizdka przyniosła oczekiwany efekt w postaci 3 punktów. Teraz czas na Legię Warszawa i transfer last minute.

Piotr Baleja: Dużo waży te 3 punkty wywalczone w meczu ze Śląskiem? Czwarły remis z rzędu przed meczem z Legią mógłby nałożyć dodatkową presję.

Janusz Niedźwiedź: Nie ukrywamy, że to zwycięstwo nas cieszy. Trzy remisy po dobrych meczach ujemnie nam nie przyniosły, ale czekaliśmy na to zwycięstwo i cieszymy się, że ono w końcu nastąpiło.

Mecze Widzewa z Legią to polskie klasyki. Czułecie dodatkową motywację przed tym spotkaniem?

Przygotowania do tego meczu trwają od 19 lutego. Po meczu ze Śląskiem była chwila radości, jeden dzień odpoczynku, a teraz trwa praca, żeby jak najlepiej przygotować się do tego spotkania. Na pewno będziemy chcieli zniwelować ich atuty, uderzyć w te mocne strony.

Cel ligowy zrealizowany – macie utrzymanie. Czy w sztabie rodzi się teraz plan powrotu do europejskich pucharów?

Nie, nawet w rozmowach w sztabie nie ma tego tematu. Nie zastanawiamy się, ile

potrzeba do 3. czy 4. miejsca. Każdy mecz jest dla nas wyzwaniem, każdy chcemy wygrać i zgarnąć 3 punkty. Pracujemy metodą małych kroków. Analizujemy poprzednie mecze, wyciągamy to, co było dobre i pracujemy nad poprawą błędów. Może właśnie dlatego idzie nam dobrze. Oczywiście prawem mediów czy kibiców jest to, żeby o takich rzeczach pisać czy rozmawiać. My jako drużyna musimy realizować nasze ustawiczne cele, czyli punktować w każdym meczu.

Do końca lutego otwarte jest okno transferowe, liczy Pan jeszcze na wzmocnienie last minute?

Wraz ze sztabem przedstawiłem zarządowi, jakie są nasze oczekiwania, a także która pozycja wymaga wzmocnienia. Oczywiście warunek jest taki, że będzie to piłkarz, który ma odpowiednią jakość i pomoże zespołowi w walce jeszcze w tym sezonie.

Która pozycja wymaga wzmocnienia?

Szukamy zawodnika ofensywnego. Oczywiście mamy jeszcze kilka dni, więc poszukiwania znacznie przyspieszą. Pamiętajmy, że tylko do 23 lutego możemy kupić nowego zawodnika, później będzie jedynie gracz z wolnego transferu.

Za nami cztery mecze rundy wiosennej, sztab jest zadowolony z tego, co udało się osiągnąć?

Jeszcze nie przegraliśmy, zdobyliśmy 6 punktów, a dwa ostatnie mecze na zero z tyłu. Gra wygląda bardzo dobrze, co spotkanie kreujemy sobie mnóstwo sytuacji, więc widać wiele pozytywów. Przebiegamy bardzo dużą liczbę kilometrów. Oczywiście to jest tylko droga do celu, ale to pokazuje, jak dobrze jesteśmy przygotowani. Walczymy do ostatniej minuty – to jest zgodne z naszym charakterem i stylem pracy. Ze Śląskiem zdobyliśmy 12. bramkę w tym sezonie w ostatnich 15 minutach, co pokazuje, że każdy mecz jest dla nas otwarty do ostatniego gwizdka.

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

6°C

Imieniny
obchodzą:
Małgorzata, Piotr,
Konkordia, Marold,
Wiktor

22.02

CZWARTEK

7°C

Imieniny
obchodzą:
Damian, Marta,
Florentyn, Henryk,
Izabela, Łazarz

23.02

Rodzinne miasto

W Nadrenii, w rodzinie fabrykanta sukna, 1 września 1820 r. urodził się Karol Wilhelm Scheibler. Ukończył on gimnazjum w Krefeld i podjął pierwszą pracę w przędzalni u swego wuja w Belgii. Karol dużo jeździł po Europie, poznawał ludzi, uczył się języków. Pracował w Belgii, ale podróżował do Francji, Szkocji, Holandii, Anglii. Poznawał budowę maszyn włókienniczych, nawiązywał kontakty.

TWÓRCY ŁODZI PRZEMYSŁOWEJ

OCH, KAROL!!!

W wieku 28 lat znalazł się na terenie ówczesnego Królestwa Polskiego. Najpierw pracował w zakładach swego wuja Fryderyka Schlossera w Ozorkowie, gdzie został dyrektorem przędzalni. Uzbierał trochę kapitału, ale wzbogacił się, kiedy w 1854 r. ożenił się z bogatą panną, Anną Werner, która wniosła mu w posagu sumę dwukrotnie przewyższającą jego oszczędności. Ojciec panny młodej był właścicielem fabryk w Zgierzu i Ozorkowie oraz współwłaścicielem cukrowni w Leśmierzu.

agr

„KOCIOŁ” NA ULICY WSCHODNIEJ

KARTKA Z KALENDARZA

22 lutego 1900 r., o godz. 3:00, Józef Piłsudski i jego żona Maria zostali aresztowani przez żandarmów carskich, dowodzonych przez ppłk. Gnoińskiego, w mieszkaniu nr 4 przy ul. Wschodniej 19 w Łodzi. Przypomnijmy, że 3 listopada 1899 r. Józef wraz z dopiero co poślubioną małżonką, Marią Juszkiewiczową, przybyli do Łodzi, by prowadzić działalność konspiracyjną PPS. Ziuk, jak na niego zdrobniale mówiono, ukrywając się pod przybranym nazwiskiem Dąbrowski, podawał się za prawnika i prowadził fikcyjną kancelarię w mieszkaniu na pierwszym piętrze łódz-

Józef Piłsudski z czasów
pobytu w Łodzi i tablica
pamiątkowa z ul. Wschodniej 19

kiej kamienicy. W rzeczywistości w lokalu działała tajna drukarnia, wydająca pismo „Robotnik” - prasowy organ PPS. Mimo zachowania ostrożności nastąpiła wpadka 33-letniego wówczas Piłsudskiego,

za którą groziła mu nawet kara śmierci. Podejrzenia carskiej ochrony wzbu-

dził zakup papieru w sklepie Tybera przy ul. Piotrkowskiej i agenci wpadli na trop drukarni. Rankiem przewieziono małżonków dorożkami na ul. Długą (dziś ul. Gdańska), gdzie mieściło się carskie więzienie.

17 kwietnia 1900 r. Piłsudski został przetransportowany i osadzony w Cytadeli Warszawskiej, skąd udało mu się zbiec. Pobyt Piłsudskiego w Łodzi był zaledwie krótkim epizodem w jego bogatej biografii, ale dość istotnym dla późniejszych poczynań na drodze do niepodległości Polski.

agr

KRYMINAŁKI

ZNAD ŁÓDKI

NAPAD NA... AUTOBUS

Rzecz działa się 29 maja 1938 r. ok. godz. 21:00 na ul. Wycieczkowej. Dokonano tam zuchwałego napadu na autobus pasażerski, należący do Łódzkiej Wąskotorowych Elektrycznych Kolei Dojazdowych, kursujący w niedzielę z pl. Kościelnego do Łagiewnik. Kiedy prawie zapadł już zmrok, auto osobowe ustawione w poprzek drogi niedaleko letniego pałacu Heinzla zatarasowało przejazd autobusu - odbywającemu ostatni kurs. Z samochodu wysiadło czterech uzbrojonych w rewolwery mężczyzn, chcących sterroryzować załogę pojazdu, w którym jechało jedynie trzech pasażerów. Najbardziej zależało im na konduktorze i jego służbowej torbie z całodziennym utargiem za bilety. Ten jednak był doświadczonym pracownikiem i miał przy sobie pistolet dla ochrony, z którego udało

mu się strzelić ostrzegawczo. To jeszcze bardziej rozwścieczyło bandytów, ale kolejny pocisk trafił jednego z napastników. Pozostali wsiedli do auta i odjechali w popłochu w stronę Łodzi. Po zgłoszeniu napadu policji szybko ustalono właściciela samochodu, którym był Chaskiel Stern, ale to jeden z jego pracowników, niejaki Antek Glanowski z ul. Żurawiej, który został postrzelony, „pożyczył” sobie auto na „robotę”. Bandyci zrabowali z autobusu jedynie obciążki konduktora oraz jego prywatną walizkę z termosem i prowiantem. I być może całą sprawę można byłoby uznać za nieudany skok w stylu „gangu Olsena”, gdyby nie fakt, że 32-letni Antoni stracił życie, bo wykrwawił się porzucony na szosie przez kamratów. Zostali oni zatrzymani i trafili na 4 lata do więzienia.

agr

ŁÓDŹ.pl
DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Kolejne wydanie w piątek
24 lutego

GALERIA ŁÓDZKICH KAMIENIC I DETALI

Srodkowa część dachu eklektycznej kamienicy Hermana Konstadta przy ul. Piotrkowskiej 53, zbudowanej w 1885 r. wg projektu Juliusza Junga, ze zdobieniami w formie kariatyd

ŁÓDZKIE GAWĘDY PODKOWA SZCZĘŚCIA „CZARNEGO SĘPA”

Wraz ze wzrostem fortun cudzoziemskich fabrykantów zaczęły krążyć o nich legendy. Pierwsze dotyczyły oczywiście Ludwika Gejera, który wystawił nad Jasieniem Białą Fabrykę. Łodzianie - ze względu na pazerność i demoniczny wygląd - nazywali go „czarnym i kudłatym sępem z Löbau” (niem. „Geier” - „sęp”). Zakład nad stawem miał kształt podkowy, która miała przynieść fabrykantowi szczęście i powodzenie. Gejer sprowadził maszynę parową drogą morską z Belgii do Gdańska, po-

tem Wisłą do Włocławka, a do Łodzi na platformie ciągniętej przez woły - co wzbudziło ogromną sensację. W fabryce Gejer kazał wybudować okna półokrągłe, jak w kościele, bowiem mieszkańcy zarzucali mu podobno sprowadzenie do Łodzi diabła zięjącego dymem. Gejer nakazał zaopatrzyć fabrykę w 365 równomiernie rozłożonych okien - dokładnie tyle, ile dni liczy rok. Do budował nawet dodatkowe okno w dachu - na rok przestępny. Pragnął ponoć, aby promienie słońca każdego dnia zmieniały się

w złote rubelki. I tak było do połowy XIX w., ale rozdająca się gospodarka kapitalistyczna niosła również

Fabryka Gejera z okresu okupacji

fałę kryzysów, załamania koniunktury, a co za tym idzie, ryzyko nieudanych inwestycji. Ogromne kredyty utrzymywały imperium fabrykanckie Gejera w ruchu aż do czasów pląty pod koniec lat 60. XIX w., a on sam umarł w kompletnym biedzie w 1869 r. Firmę dźwignęli potem z upadku jego synowie i spadkobiercy, którym udało się w 1886 r. utworzyć towarzystwo akcyjne na resztkach majątku bankruta i fabryka działała do wybuchu II wojny światowej.

agr